

Бюджетни жетмишден артык проценти жамауатны социал излемлерин тапдырырзга бөлүнкюркюдү

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.
Аны айтышкан кере, келишимде жумушпа замандында эм толусунай толтурулмаса, республикага тапир салынарзга боллукдү. Андан сора да, бюджет кредитни болжалдан алгга кыйратыргга да боллукдү, деп кышханды эмда, документе кып салынса, республикалы бюджетни проектине эчкини октулугга тозутиле кийирдилектерин чертеди.

Докладчы эсе. Парламентни Билим беруу, илму эм жаш тлеуполитика жаны бля комитетине башчысы **Светлана Азизова** келир жыл бюджет сферда ишленген айлыклары азайтыргга боллуктуу, деп сорады. Жыр-Аслан Хамидиевич алай планна болмаганларын, ол угый, май укалада белгиленген битеу марпалда да толтурулуктары айтады.

Социал политика, урууну эм саулукка саклау комитетине башчысы **Хусейн Кажаров** алытталары болмаганды, ол санда аз тобеген арудадан кыйнаганын, дамалап жаны жалачынуу проблемасын кепоренди. Докладчы бул вопрос эчки контролда болганын чертеди.

Ызас бля бюджетни проектине кесирини эсерттилерин парламент партиаланы фракцияларыны башчылары айтады. «Справедливая Россияны» таматасы Светлана Азизова аны тынгылы тинтилерин билдиргенди. «Соруула, тозутилеу да бардыла, алай партианы депутатлары аны кыабл керлюкюле», - дегенди ол.

ЛДПР эм «Зеленые» партиаланы фракцияларыны таматарлы **Валерий Гриневич** бля **Сафарбий Шагапсов** да документни депутатла бля бирге сюзгенлерин, ол социал маганылы болганын ючюн кыабл керлюге келишгенлерин чертеди.

КПРФ ны фракциясыны таматарлы **Борис Паутов** да депутатла проект ючюн кыол кеторюрге хазыр болганын айтады. Алай ол бюджетде кытылханды кытуулуу мадарлары болмаганларын, ол айнгырга бурмалганын белгилегенди. «Республиканы онгары уа бардыла. Сюз ючюн, терек бахчала денден кеп болуп бардыла. Алай эсе уа, жарашыруу предпритиялары айтыргга тийишди», - дегенди.

Андан сора да, ол туризм сферда онгла толусунай хайырланымлаганын эс буртанды. «Кавказны Минеральные Воды курортунда жылы ичинде 300 миң адам солуйду. Бизге уа ала биркюллек экскурсияга келип кыалады», - дегенди эмда кеси фидаларыны эс буртуну, федерал ардан ачка сакыланууу тохтатыргга кереклигин белгилегенди.

«Единая Россияны» фракциясыны башчысы Парламентни спикерини орунбасары **Михаил Афащогов** а республиканы бюджетни кеп жылланы ичинде ичти

затла чыгарган отрасльга таянып кыураганын билдиргенди. «Быйыл кеси фидаларыбызды, акцизине да санал, 13 миллиардх жетидирге план салган эдик, алай жалаңа 9,7 миллиард жыйылганды. Жылдан-жылгга акцизе тлеменей, бюджетни кереклисина толтуралмай эдик. Энди уа бу бөлүмдөн жалычаксыз болурга умтуубуз барды», - дегенди ол.

Битеу оюмлагга тынгылгандан сора депутатла бюджетни проектин биринчи окулууда кыабл кергенди.

«КМР»-де жетим системдегга кере салынган нагом ставканын юсонден» республикалы закону 2-чи статьясына тозутиле кийиргенди. «Организацияны ырыскыларына налогу юсонден» закону 4-чю пунктуны 1-чи кесегини 1-чи тыткуну ючюн тас этенге саналганды. Бу законланы проектерине КМР-ни башчысы кергозгенди. Жыр-Аслан Бештохов аныташканды, ала федерал бюджеттен кредит алынуу чеклерине этиледи. Быйыл торленилеу РФ-ни Финансала министрствосу бля кыол салыргга белгиленген келишимде жазылганды.

Борлуу халда мездинна страухованын жер-жерли фондуну келир кул жылгга бюджетни проекти да созулоп, биринчи окулууда кыабл керголгенди. Ведомствону башчысыны орунбасары **Рустам Кожаяны** айтханына кере, келир жыл фондуну

«Биз коммерциялы болмаганын секторну айнытыргга тап онгла кыурауну андан ары бардырлыкбыз»

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.
Битеу айтылган оюмланы эсте алып, РФ-ни Жамуат палатасын ол законну иленириуу жаны бля мадарланы тизмесин эмда жер-жерде жамаут контролнуу бек иги синауларын синдириуу юсонден эсерттилерин пакетин хазырларкыды.

РФ-ни Жамуат палатасына эмда регионлада алай учурденипагы айрыула кыалай барганын ары кыурауу эркин этген законпроектни юсонден бизге гражданны айрыу эркинликтери кыалай сакланганын ары дайым да кез-кылак болганын кыуруу башчысыны орунбасары, РФ-ни Жамуат палатасын кирген Максим Григорьев билдирген эди. Ол жамаут алытталары алай эркинлик ючюн беш жылы юрешгенлерин айрыу айтады. Энди айрыулагы кыурауну политика партиалыга болуунагы сине тасман кыурауу закон бля белгитирге оңгыктында, дегенди.

Жуукк заманда РФ-ни Жамуат палатасында иши кыуруула битеу регионлада да кыурауулагыды.

Тереде болганыча, форумга кыатышканды бля Россияны Президентини Владимир Путин тобушенди. Ол коммерциялы болмаганын секторну айнытыргга тап халла кыурауну андан ары бардырлыкга акып этгенни юсонден айтып, арг беш жылда НКО-лагы берилген президент грантланын илени жети коргогосини эсертгенди. Битеу да бу ише 22 миллиард сом берилгенди.

Кырал башчы конкурса кыатышуну жоруклары да эчки НКО-лагы тап келгенлерине эс буртанды. Нек дегенде Президентини Владимир Путин байламлыкка электрон амал бля кыурауула, ол а кесини хайырын кергозгенди. Быйыл конкурса 16 миңден артык заявка берилгенди (асламасы регионлардан). Алары 80 проценти кыабл керюледи.

«Иш алыны санды токойлук, бек башы - ачка болушкы алган проектлене не кыабл кыурауучы халда дамып, ала адалмалы социал ырхатлыкларына себеп болууча этиуду, - деп чертеди Владимир Путин.

«Сообщество» форуму кезиуде РФ-ни Жамуат палатасыны «Мени проектин» - мени кыурауула» деген саугысы да кеп хайыр алынуу, ала адалмалы жарача, алары социал ырхатлыкларына себеп болууча этиуду, - деп чертеди Владимир Путин.

«Сообщество» форуму кезиуде РФ-ни Жамуат палатасыны «Мени проектин» - мени кыурауула» деген саугысы да кеп хайыр алынуу, ала адалмалы жарача, алары социал ырхатлыкларына себеп болууча этиуду, - деп чертеди Владимир Путин.

«Сообщество» форуму кезиуде РФ-ни Жамуат палатасыны «Мени проектин» - мени кыурауула» деген саугысы да кеп хайыр алынуу, ала адалмалы жарача, алары социал ырхатлыкларына себеп болууча этиуду, - деп чертеди Владимир Путин.

да аз кыоратылып, алай огурулу эмда улуу иш этиледи! Сизни жетишпегендиге бек олтуруп турмагындагы, мурагырына жетер ючюн кючлерин бириктириге итингендиге хунерликтерин кергозторго, аны башларына жаратыргга улуу онгла болганын ары шэггалтык эттеди. Алай проекте улуу маддагы эмда болушкыга тийишдиле», - деп белгилегенди Путин.

Ол НКО-га жамаутга жаратуу ишени таммалганын деген статус беричу, социал жаны бля ишленген организацияны бюджеттен ачка бөлгонуу юсонден тынгылы айтады. «Социал жумушпа бля керешелени регион тизмесине кийирилген НКО-ла буюнлюкде бир неча жок болдыла. Алай ол иши башыда. Бизге кесирине жууалылыктын алыргга, социал жумушланы таммалауда кыурауулагы башчыны болушкычу болурга башынган организацияла минге бля керекиле. Ма мында олтурганла, ол жаны бля ишленгенде да ачка кыабл болганын кергозгендиле», - дегенди Владимир Путин.

Президент губернаторланы, регион эмда жер-жерли властын эсерини бу затха буртанды: «Тири, кыабгыруулу инсанлагы тейиндирге, жамаут палатала бля бирге социал эмда башха сферлада ол иште тап онгла кыурагы тийишдиле. Адамланы аныла кыабга, алагы шаныгырга керекди, ол заманда гиче эчканды, улуу шахарда да, адамла туурдан кыабл турмай, жамаут ишчи кыолгга алган, кемчиликлене кыуруулуу амалларын илген эмда тапхан жерде кеп зат этерге кыолдан келеди».

Бизни республикада Жамаут палата кыабл властын орталы бля кыатышканды ишленген белгилерге сюеми. Бирге ишлеубюк мындан ары да айнырыкды, кючлене барлыкты.

КМР-ни Жамуат палатасын пресс-службасы.

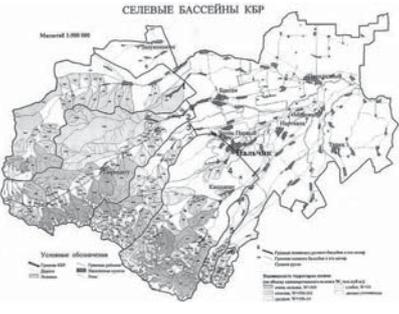
Улуушланы Мурат

МАДАРЫМЛЫК Суу басаргга кыоркыуулу тийреле - интерактив картада

Кыабарты-Малкыарда суу басаргга боллук жерлени интерактив картага жарашдырла турды. Аны бля спецалысте кыксы заманы ичинде алай кыоркыуу тийрелени тинтирикледи, деп билдиреди Бийик тау геофизика институту таматасы Беккиланы Мухтар.

Буюнлюкде алай тийрелени бир талай белгиленгенди. Бекки улу айтканды кере, картаны республиканы власты органылары бля МЧС-ни КМР-де Баш управленийсы хайырлары кыабдыла. Сюз ючюн, кыаб, жауун аслам жаууган жерле картагга тошеле, ол кыоркыуу участкалары кеси кергозторюдү.

«КМР-де кыабин болупланы юслеринден билдирюу» деген программаны чеклеринде 2018-2020 жыллада табыгзат халата кыалайды чыгаргга болуулары билрича, буз, жауун, ыркы зараткы халата, заманында мадар этерча иш

да бардырлыккыды. Жер тебуну юсонден билдирюу программаны санамай, сагынылган жумушланы тамамлау гга 22,1 миллиард сом кыоратылганды.

Банкга ышаныу эседди

Россельхозбанкны Кыабарты-Малкыарда буюнлюкде республикада жашаганыла туткан ачканы елени быйыл 503 миллион сомга кыабейгенди. Аны бля банкны депозит бочасы 2,5 миллиард сомга жеткенди, 22 миңдиргенде буюнлюкде пресслужбасанды.

Сезуй олай айтканды, буюнлюкде буюнлюкде 25 миңден артык адам ачканын тутканды. Алары асламысы аны кыоргогга неча болжолдунан алыгга алыргга он берген депозитини сайылады. Андан кыалса, «Инсоний» деген влодны кыабере хайырландыла. Юлгоге, банкда депозитини ючун бирин абданла ачканды.

«Буюнлюкде депозит бочасыны кенгерге барганын адала банк иги шаныганларыны эмда биз да ишени тынгылы бардырыныбыз хайырландыла дегер боллукду. Влодас о ачканын фидасын онгла берирге коршебиз, аламы хар излемлерине да кыулак салубыз. Ол о алагы, банкга ачка салып, андан иги хайыр алыргга амал береди, - дегенди буюнлюк келечиси Джульетта Емзогова.

Бизни корр.

КОНКУРСЛА Къайсы мектепни ашханасы мажалды

Кыабарты-Малкыарда эм иги школ ашханасы эмда поварны сайлар мурад бля конкурс бардырылганды, деп билдиреди КМР-ни Билим беруу, илму эм жаш тлеуполитика жаны бля министрствосу пресслужбасын аны республиканы кесегине эм кеп баала алган. Очюн учурдене кыатышканды.

Эришюле Нальчикни 32-чи номерли орта школунда этгенди. Биринчи турда «Бизни школ столовойбиз», «Аш этюу жаны бля устал» деген презентация бля тестирование эмда ашаркыклары кермючю болганды. Эчкини турда уа «Аш этюучюлени тобушю» этгенди.

Алай бля биринчи жерге Тырныаууну 5-чи номерли гимназиясы бля Атажукчиноу 3-чю номерли орта школу чыккыганды. Эм иги повар-

ла гга да алада ишленген Саракеланы Назия бля Амират Ашева саналгандыла. Энди хорлаганы бля призёрла Битеуроссей конкурсу биринчи туруна кыатышырыкыдыла.

Интернетни юсо бля ангылаты

Telegram-ни Пенсия фонду эски РФ-тен Пенсияждерге да кесини блугун охчанды. Ол смартфонда эм башха устройволда барды, аны юсо бля билдирюулен бля медиафайланы бир бирге терк иерге жаройды, кеси да халкысы.

Фонд мизинде адимлагы мапсылны сорулгоуу аныгытуула береди, терло-торю информация блясалганды.

Пенсия фонд социал сетельде кеп жылланы ишлейди. Анга «Вконтакте» социал сетельде 70 миңден аслам адам жазылганды, «Одноклассикле» уа - 50 миң. Билдирюулерин Facebook-да, Twitter-де да 7,7 миң инсон окуду.

Организация LiveJournal-да блог бардырды, YouTube-да кесини каналында видеособщения береди. Биланы талайюнда фондуну специалисттерине соруула берирге, консультация алыргга жаройды. Быйыл сетелени юсо бля фонд 20 миң информация чыгарганды.

Аны бля бирге аны Интернетде жонгыртылган сайты ишлейди, аны жазылганын сайын эчки 70 миң адам кыабеймашы. Сора сайтда информация инсон турган жерне кер бериледи, адимла аслам тошючю болуула не терек кергисини уа «Жашуу буюнлюк» деген буюнлюк аныгытпанды.

КУЛЧАЛАНЫ Зульфия.

Токну аягганланы сатырында биринчиле

«Каббалжнерго» компаниядан билдиргендерича, быйыл октябрь айда республиканы электрокот сетелерине 133,6 миллион киловатт-сагат ток жиберилгенди. Андан хайрлануучулагы 113,8 миллион киловатт-сагат жеткенди. Аны бля кыоранчланы өлчөм, озгганы жылы бу кезиуде бля тегилешдиргенде, 1,77 процентте азайды, 14,89 процентте жеткенди. Ол а бля жаны бля иш дайым бардырылып турганын шарт кергозтеди.

МРСК СК компанияны баш-

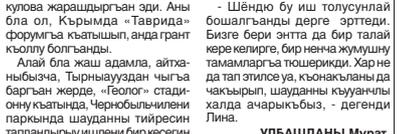
ламчылыгы бля Шимал Кавказда муниципалителени арасында быйыл конкурс бардырыла. Анда ток ючюн телеулерин башхаладан эсе терк эмда толу бергенени, кеслерине да ол аз урунганлары белгилейди.

Алай бля октябрьде «Кыоранчы район» деген атха саулусы СКФО-да Май район тийиш болганды. Анда ремонт программа толусунай тамам этилти турганыны, эски ылаз жаны торлорюлени алышдырылганын, эсеплеучю приборланы да шендоюу тор-

Шауданны тап халгга келтирирге итине

Кыабарты-Малкыар кыурауу аграр университетини студенттери КМР-ни Жамуат палатасыны Жаш тлеуполитика келечилери бля бирге бу конлде Тырныауудда болгандыла. Ала анда ашхардан чыкканын жерде шауданын «Тегеренин тап халгга келтирелени» Арх. КМР-ни «Плодоовощеводство и виноградарство» кафедраны таматасы Хусейн Назранов да барганы эди, деп билдиргенди вузун пресслужбасын.

Шауданын тегерек-башын таза-

лау бля байламлы «Архитектурное обустройство рощина в Кабардино-Балкарской Республике» деген проектни саныгылган кафедраны аспиранткасы Лина Канкулова жарашдырган эди. Аны бля ол, Кыргызда «Таврида» форумда кыатышып, андан грант кыулауу болганды.

Саклык Жылытыучу объекте тинтиледиле

Россияны МЧС-ини Кыабарты-Малкыарда Баш управленийсыны надзор эм профилактика буюнлюк кышда ол тошюуден саклыныр мурадда октябрь-ноябрь айлада республиканы жылытыучу объектерине «Отобраз» деген профилактика жумушпа бердырды, районлада орналган котельялада эмда башха жылытыучу объектеде жорукта кыалай сакланганын тинтеди.

Проводанда районда буюнлюкде котельяла эм жылы берген башха объекте 48 болууда. Асламысында ишибиз аладу ол тошюмэча мадарла этиу бля байламлыды. Аны бля бирге тийишли жорукланы да дайым аныгытып турабыз, - деп билдиреди саныгылган буюнлюк тамата инспектору Ильяс Жамуразов.

Асламысында бузукылганы объектеде ол кыабингканы юсонден билдиргенде ала ала ишленгендери бля буюнлюк тамата инспектору Ильяс Жамуразов.

Кёрмюч

Бу кюнде Суратлау искусстволаны А.Л. Ткаченко атлы музейинде «Из Испании на Родину - гимн красоте» деген ат бла РФ-ни сыйлы художниги, КМР-ни халкь художниги, Россияни Художествову академиясынын академиги Мурад Кичевани кермючю ачылганды. Оз Къабарты-Мальклары Россияге къошулганында эмда Россияе художествову академияны 260-жыллыгына жораланган проектди.

Жарыууга, арууп, суратчы кеси келамгазды, юйдегиси Жаклин Диана Мосс бла бирге кермючге келгенлеге ырызлыктарын билдирип кыагыт ийгенди. «Сезуугуму оспа болуп Москвада операция этерге тошгени ючюн тобушеуи келамайма. Алай, багылы шубуларым, сиз Испанияда ишлеген чыгармаларым

Туугъан жерин сюе эмда тансыкылай

бла шагъарейленгенгиз сюеме. Кыска заманда Нальчикге келип, сизни бла тобюрге, шахарыбызда да Искусстволаны музейин ачагъа мурат этем», - деп жазылады анда.

Уста хар жолдан тамаша, жарык тюрсюню, терен философияны иштери бла къаруусуну къулардыртын алай турганы багымды. Шендо да тоз алыды. Автор кесини ишлеринде туугъан жерини, Испанияда кал тургаларын, табиятларынын ариулугун, байлыгын толу суратлайды. Ол чыгармалары юсерли бла узакъ къаралны керюрге, игирек таныргъа болады.

«Моя родина», «Моя Андалузия», «Тесно в Африке», «Тоска по природе» деген чыгармалары уа экологияга сакъ болуурга, табияттын сюерге чакырадыла. Мухаддинни суратлары ариу тюрсюню болгъаннан сора да, аланы хар бирини терен магъанасы барды. Алага бир къаргъан бла анылап, сезип къойурга тынч тойюлюду. Аны себепли адамла аз болгъан кезиуде энта да келип тошюнорге къосыйла, - дегенди художник, халкь чыгармачылык араны директору Анатолий Жиллов. КМР-ни Художниклерини союзуну председатели Геннадий Темирканов Мухаддин

Кишеве саулукъ тежегенди. Эмда Россияе бла Къабарты-Малкъар бирлешгени 460 жыл толганына эмда Россияни художествову академиясыны 260-жыллыкъ юбилейне жораланган аламаат проект ючюн ырызлыгын билдиргенди. Дагында ол башинде сагъынынъан жан маккемини ёстеп къагъатын окуртанды.

Кермючге къарарга келгендеди кыска, художниге ырызлыкъларын айтырга изленгенди. Аланы санында Чегем району келечилери, художникле, белгилли артистле да болгъандыла.

ТЕМУККУЛАНЫ АМИНАТ.

Акция

Конкурсла, мастер-классла

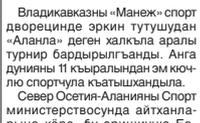
Кёп болмай Прохладна районну Билим беру эмда культура, социал политика эм спорт управленийлары «Жаш тёлю саулуклу жашуу жанынды деген аты бла акция кыурагъанды, деп билдиредеде муниципалитетни пресс-службасындан. Аны мураты ёсуп келгенде акылдан шашдырган препаратладан керил болуурча этюуде, саулуклу жашуу бардырырга чакырыуде эм патриот ниетде юйретиуде. Анга шахарладан бла эпледен школчула

эм чыгармачылык бла кюрешгенле кыагытандыла. Акцияны чеклеринде «Мен сайлагъан - саулуклу жашуу!», «Сен алгъан суратлада саулуклу жашуу керюнеди», «Саулуклу болгъан - ол ахшыды» деген тематикалы конкурсла, мастер-классла бардырылгандыла. Ахырында уа хорлагъанла белгиленгендила.

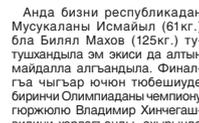
Бизни корр.

Спорт жангылыкыла

Мускуланы Исмайыл бла Билял Махов - «Аланла» турнирни чемпионолары

Мускуланы Исмайыл.

Билял Махов.

Владикавказны «Манек» спорт дворчинде эркин тутушудан «Аланла» деген халкыла аралы турнир бардырылганды. Анга дунияны 11 къыралындан эм кючлю спортчула кыагытандыла. Север Осетия-Аланияны Спорт министрствосунда айтхаларына керге, бу эришюню Билял Махов Исмайыл (61кг.) уа тунхандыла эм экси да алтын майдалла алганды. Финалга чыгаргъа ючюн тобушеуи бирини Олимпияданы чемпиону поржюлю Владимир Хинчагашвилини хорлаганды, ахырында

Эришюге 15-16-жыллыкъ жашла кыагытандыла. Бизни республикабызны командада Финал ючюн тобушеуи чеченлини командаларында 6:5 сепи бла кытдырып, кюмю майдалла алганды. Ючюнчю жерге ингушчула чыкыгъандыла, деп билдиргенди КМР-ни Спорт министрствосуну пресс-службасындан.

Тамблагъа - ахшы сынау

Москвада тутушуп Иван Ярыгинни атын жюрютген дворчинде грэпплингден Россияни кубогу бардырылганды. Аны жорукъларына керге, бир ауурлукъ къауумда он адам бар эсете, хорлагъанга РФ-ни спортуну устасы деген ат бериледи. Анга бу эм спортну халкыла аралы устасы деген атлары болгъанла кыагыттырга эркин тойюлюду.

Турнирге бизни республикадан да талай адам кыагытандыла, алай, жарысууга, ала алтын майдалла кыагытталгандыла. Кючменланы Кантемир (71кг.) кюмюш призёр болгъанды, Мухамед Урусов (64кг.) ючюнчю жерге чыкыгъанды. Тамбийланы Аслан бла Мажид Шогенов да «доммак» ючюн сермешлеринде кытдырыгандыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ ЗУЛЬФИЯ.

Жорес АЛФЕРОВ:

Токъсанынчы жылла болмасала эдиле, айфонла бла айпадрла бусагъатда бизде чыгарыллыкъ эдиле

Ахыры. Алы 3-чю бетдеди. «Къалай бла? Сизни Президент Путин бла арагъыз бек игиди. Ол сизни бла кенешмедиле? Кюмюшге селешмедиле? Алай болуучумду?»

«Угъай. (Тынгылануу басады). Кыйын соруду. Кыраланы башчылары, бир жанындан, илмуну эмда илму тинтилени кенг халда аймагытырга керек болгъанын аныгытырга керекдиле. Бизде илму аны аскерде хайырланганды ючюн алгъа улуу атлама эткен кезиуде кеп болгъандыла. Бомбаны къурашдыра туруп, ракетел бла электрониканы чыгарырга тошгенди. Электроника уа арта мамыр жашауда да керек болуп къалды. Индустриализацияну программасы да бек кенг эди.

Башка жанындан, властыла бек алгъа кеп баша затны ызырандан тарттыркы илму тинтилге тутулуучулукъ этерге керекдиле. Сёз бийик технологияны бёлюмленни юсеринден барды электрониканы, нанотехнологияны, биотехнологияны. Алагъа салынган кыйын, этилген жоранчла да кыатпал кыайтыркъдыла. Программалы жалчытуу бизде кючлю болгъанын унутмайык. Кадрла да бардыла,

тычы къыралга барысы да келип калмагъандыла да. «Запады жетишилми болгъан алмилени, кеп болмай Путин айтачна, кыайтыргъа керекмиди?»

«Керемейди деп алай къарайма. Нек кыайтарбыз? Фахмулу жаш тёлюню кесибиз ёсдоралмайбызды?»

«Тышндан келген а правительстводан «мегарант» алады, ол ахчага лаборатория ачады, жаш специалистени тегерегине къыйды, аланы юйретеди...»

«...сора артка къачып кетеди! Чубайо буржуи андан не амант грант» кючлуп болгъан бирелен менде бир кесек ишлен, думп болганды. Алагъа не да эт, Россияеде кыаллыкъ тойюлюду. Алим бир башка къыралда жетишилми болду эсе, ол анда кюйор къурамат амалы жокъду, тунхандыла. Россияеде советидолагъан чыгарып башлар ючюн къураулган компанияны уа Чубайо, приватизация этип, сатып кюйгъанды. Производствону къуар орунуну ма алай этгенди.

«РАН-ны жаны президенти сурьге корпорацияладан илмууга ахча юзер мураттыды. Анга къалай къарайсыз?»

«Илмууга ахча беригиз деп

раны тауусуп, лабораторияны башчыларына салынгандыла эмда бир ненча жылдан ма ол орта жыл салнылагъа къошулгандыла. Кеслери да бир жары кетерге сыймейдиле! Нек дегенде ала башхаладыла, ала мында ёсгендиле.

«Россияни шындоно илмуусуна багъа берге, кёпле: «Роснано» бар эсе, бу нанотехнологияла къый дадыла да?»-деп соралды.

«Бизде керти электрон корпорация къуралса, ол заманда нанотехнологияла да болуучудыла. Чубайо буржуи андан не амант грант» сунасыз? Аны кючлундан не келеди? Жаландан приватизация этип, фаида тошюрорге.

Мен сизге бир юлпо мептирейим. Битеу дунияда да биринчи светидоидла ма бизде, мени лабораторияда, жарыштыргъандыла. Россияеде советидолагъан чыгарып башлар ючюн къураулган компанияны уа Чубайо, приватизация этип, сатып кюйгъанды. Производствону къуар орунуну ма алай этгенди.

«РАН-ны жаны президенти сурьге корпорацияладан илмууга ахча юзер мураттыды. Анга къалай къарайсыз?»

«Илмууга ахча беригиз деп

корпорациялагъа башындан буюрганын бир игилги жокъду. Бек алгъа экономиканы жангына кыурагъа, ол бийик технологиялы болуурча этерге керекди. Путин 2020 жылга бийик технологияны секторунда 25 миллион ишчи жер кыурагъа деп, бизнесе алай борч салганды. Мен а кесимден былай кыахарык эдим: ол илмуну эмда билми беруню да борчуду. Алагъа бюджетден бёлюнген ахчаны кёбейтмей жарарык тойюлюду.

Кырал корпорацияланы юсеринден айтаанда уа, ала алимле бла бирге не заттаны тинтирге керек болгъанын тохташдырырга эмда анда деп бидюерде ахча салдырырга керекдиле. СССР-де корпорацияланы орунуну промышленность министерствосула эмда илму тинтилгенде хайыр чыгарыргын керсе, алимлеге ахча белгилдене, иккил келишимле этгендиле, кеслери ноубудвианыларын да бергендиле. Ала, аны амалы эрте сыналганды.

Илму тинтилгенде чыкыган хайырга сурал болуурча этерге керекди, ол узакъ жыл баша да. Дмитрий ПИСАРЕНКО. «Аргументы и факты» газет 15.11.2017

ропаны чемпионаты бла окуна тенгешдирирге болуукъ эди. Аны къуачыны халда ачылыуна Санкт-Петербурдан АСВ лиганы чемпиону Марат Балаев келген эди. Ол турнирге бийик багъа - Тимур Бижоев (74 кг.) ючюнчю бегенгенди.

Тёрели эришюген - кюмюш майдалла

Чечен Республиканы «Ачхой-Мартан» спорт комплексиуде боксдан - Шувулкуну кубогу деген округ даражалы коман-

да Зелихам Абакаровдан кючлю болганды. Билял да, финалга дери кыта келип, анда уа ол жерли спортчу Алан Хугаевни кытханды. Дагында бир жерлишбиз - Тимур Бижоев (74 кг.) ючюнчю бегенгенди.

да турнир бардырылганды. Ол Россияни спортуну устасы Турпал-Али Кукчаевни журметине жораланып къураулганды.

Адам эмзакон

Акъсакъланы юйюнде - марихуана

Быйыл 18 ноябрьде РФ-ни МВД-сыны Май районда бёлюмюно полициячылары Александровска элде алгын башы сядюлок болгъан 71-жыллыкъ эр кишини юйюнде тинтилге бардырылганды. Аны кезиудеде ичинде кыдыгы бла арткабы табылганды. Аны ийисни кендирте ушай эди. Экспертизадан белгилли болгъаныча, артамакъда марихуана наркотикди, аны ауурлугу 181,1 граммга же-ди. Бу шартла бла байламлы уголовный иш ачылганды.

Сауутун черекни боюнуда тапханды

19 ноябрьде РФ-ни Черек районда полициячыларына 28-жыллыкъ жемталачы ш-

кюну бергенди. Аны айтагына керге, ол сауутун Жемтала чекрежи жагъасында тапханды. Экспертиза кергюзгенде, ол «ТОЗ» уучу ушюккду.

Аманлыкъчыны ара шахарда тутхандыла

Прохладнаны полициячылары, оператив-тинтуну ишле бардырып, Москвада шахарны право низамны сакълаучулары бла бирге Ингуштия Республиканы Галашки шахарында 24-жыллыкъ жашны тутхандыла. Ол РФ-ни Уголовный кодексини 222-чю статьясыны 2-чи кесегине бузукълыкъ этгенине ишлекдиле (законолагъа бузукълыкъла этип, сауултаны асырагъаны, журютгени, сатып алганы, сатканы ючюн) федерал излемде эди.

Сайта кесин адлатханды

Быйыл 17 июлда Прималкинское элде жашагъан бирелен Интернетде машинагъа керекле сатылган сайтын тохтандырып, аны ислери прохладначыга керекли запчастены алып ючюн банк картга кю минг сомун иерин излегендиле. Алай ахчаны алгъандан сора та болгъанды. РФ-ни «Прохладнаский-муниципалитетле аралы бёлюмюно кыулукчулары, тинтилге бардырып, бузукълыкъ этгенлерине ишлеклини тохташдырылганды. Ала Краснодардан 31 эм 34-жыллыкъ эр кишиледе, ала хыилчылыкъларына жендиргендиле.

Басмагъа ТИКАЛАНЫ Фатима хазырылганды.

АНГЫЛАТЫ

Жер участкала хакъсыз кимге эм къалай юлешинедиле

Юй-журт салгына жер юлюшюню хакъсыз алгырга къалай оны бардыла деген соруну кёпе бериледи. Нальчикде муниципал администрациясындан билдиргенлерине керге, къыралны эмда республиканы законларына тийишлиликде былай участкаланы хакъсыз табырыкыла беш къауумга бёлюнедиле:

- 1. Юч эмда андан кеп сабилери (18 жылды толмагъанла) болгъанла. Ала бийик жюмлю беруну укрдендалада очный халда окуйи эселе уа - неда аны таусоучу, неда аланы 23 жыллары толгуну эмда.
- 2. Экилеринде да жыл саплары 35-ден озмагъан жаш юйорле.
- 3. Профессионал биллимерли болуп, КМР-ни билим беруу, саулукъ сакълау, социал жумушшаны тамамулу, культуру, физкультуруда эмда спорт жаны бла къырал неда муниципал организацияларында урунганла.
- 4. Сакът сабилери (18 жыллары толмагъанла) болгъанла.
- 5. Узакъга созулган аруулдан къыйналгъанла. Алай арууланы тизмесин РФ-ни Правительствоу Россияе Федерацияны Жашуу журт кодексинин 61-чи статьясына тийишлиликде жарашдырады.

Саулай алып айтханды, Нальчикде жер юлюшю алырга болушканы тизмесинде бу пункт ийилгенде болгъан жер юлюшю алгъанда башка ахча юзер мураттыды. Хакъсыз жер юлюшю алырга сыйегенлеге дагында былай излемле бардыла:

- жашаган жерлери азылыкъ эттени. Башуу айма айтханды, юйюнде хар бирине да жашуу журтла онбир кадаврат метрден аз жер жете эсе;
 - заявление берген адамда эмда аны юйдегилеринде жакъ округну тийресиуде жер юлюшлери жокъ эсе;
 - заявление берген адамга эмда аны юйдегилерине къыралны неда муниципалитетни ийилгенде болгъан жер юлюшю алгъанда берилмеген эселе;
 - заявление берилген кюннге дерги беш жылны ичинде жер участкаланы сатыу-алуу жаны бла келишимле этилмеген эселе.
- Жер юлюше хакъсыз жаланды бир керге бериледи, алай онг (жерле) болгъанды. Учасок биринчинден ареганды бериледи. Хакъсыз хайырлангъанла уа анда кой ишленгенден сора кенчюкюледи. Ареганды болжалы

юч жылды, аны энта да эки жылга созаргъа болуукъду. Быйлар бирини июндан башлап шахар округта кирген Вольный Аулуда 2020 учасок юлешингенди. Ол санда кеп сабилы юйюнеге - 166, жаш юйорлеге - 21, сакът сабилери болгъанлагъа - сегизи, узакъга созулган аруулдан къыйналгъанлагъа - тёртосу эмда башинда сагъынынъан катерориягъа кирген специалистелерге ючюсюр берилгенди. Быланы ийлене Вольный Аулуда жашагъанладан 20 адам барды.

Арегнда тёлёнюн өлчөми жер юлюшюно кадастр багъасыны 0,3 процентин тутады. Башка айтханды, алы сотка жер ючюн бир жылга 100 сом төлөрге тошоркиди. Ийлегие регистрация этилгенден сора уа, гражданин былай налогну төлөуден эркин этиледи. Алай бла адамланы сагъынынъан тизмеге къошуу иш шахар округну администрациясыны башчысыны бегимине тийишлиликде бардырылады. Анга киргенден сагъынынъан ончулу органы интернет-сайтында керюрге болуукъду. Аны адреси: <http://admnaichik.ru/documents/1474/>

Басмагъа ОМАРАПАНЫ Мурат хазырылганды.

УЧРЕДИТЕЛЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТГАЛАНЫ Ж.Ж.
РЕДАКЦИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары), ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нахабат (баш редактору орунбасары), ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жуапалы секретары), МОКЪБАЛАНЫ Зузура (бёлюмю редактору), ТИКАЛАНЫ Фатима (бёлюмю редактору).

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору приемный - 42-63-01.
Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-04-82.
Жуапалы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-02, Корреспонда - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ:
Политика эм право - 42-24-02, 42-67-68.
Экономика - 42-66-73.
Культура - 42-66-76.
Социал ишче - 42-75-82, 40-59-18.
Курортла, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окуучууна бла байламмакъла жюрюктю эм жалчылыкъ - 42-37-94.
Эчи корреспондент - 42-68-72, Тизмелери - 40-28-97.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кыагыт журютмейин. Кюч жамалгъа редакция этилмейди эм ала омила кыайтарымайдыла.
Газетте басылганды материалда айтхалган омила редакцияны оюму бла келишимле болуучуды. Алай айтхалган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басмавы юсеринде законуну тийишлиликде материалды авторлары кеселди жуушылдыла.
Редакция авторлардан 400 гезит тизгенден (машина бла жазылган 5-6 бет) келино аймады.
Газет Басмавы эм асымагы информацияны эркинликте кюрулууду жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.
Регистрация номер — ИФ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетни басмагъа "КМР-Мена" ГКУ-ну компьютер службаы хазыр этгенди.
Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басылганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 33.
Газетни ислерине тапдыры ючюн КМР-ни почта сызыны федеральный Управлениске жуушылды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10.
Газетни рознишга сатыу ючюн КМР-ни "Роспечать" акционер обществову жуушылды. Телефон: 42-49-34.

Номерге графикте керге 19:00 сагъатда кыол салындаы. 20:00 сагъатда кыол салынганды.
ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГАРГАНЛА:
Текуланы Хауа - дежурный редактор; Кукучланы Сафийат - жуапалы секретары орунбасары; Зезаланы Лида - корректор.
Тиражи 2100 экз. Заказ № 1493 Багъасы 10 сомду.
РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ НЕДАТЛАНЫ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5.
электрон почта: elbor_50@mail.ru